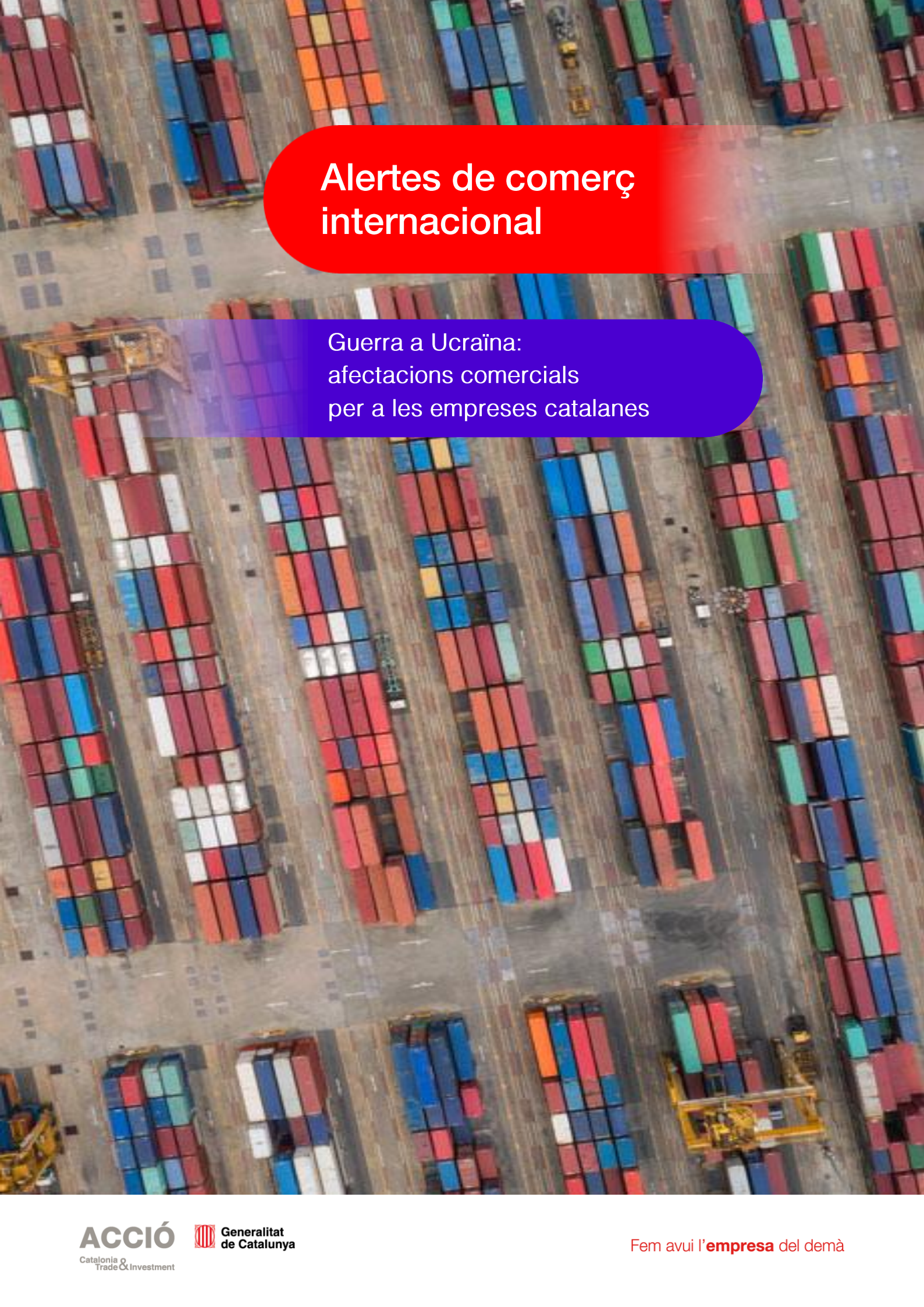

Alertes de comerç internacional

Guerra a Ucraïna:
afectacions comercials
per a les empreses catalanes

03/03/2022

Guerra a Ucraïna: afectacions comercials per a les empreses catalanes

Nota Informativa realitzada per:

Oficina Tècnica de Barreres a la Internacionalització

03/03/2022

Antecedents i situació actual

Fruit de dècades de tensions geopolítiques i militars entre Rússia i Ucraïna, la matinada de dijous 24 de febrer de 2022 es va produir un primer atac de l'exèrcit rus a Ucraïna i que s'ha intensificat durant els dies posteriors.

Afectacions a nivell de relacions comercials i altres conseqüències

A banda de les greus conseqüències pels països directament afectats, aquest conflicte també té un impacte enorme a escala internacional. Aquesta alerta es centra en les conseqüències del conflicte en les relacions comercials de les empreses catalanes en els següents termes: **exportacions, importacions, aspectes financers, logístics i mobilitat de persones.**

- **Efectes en les exportacions d'empreses catalanes**

Rússia i Ucraïna no són destinacions prioritàries per les exportacions de les empreses catalanes. En aquest sentit, s'esperen poques afectacions comercials.

- Unes 1.350 empreses catalanes tenen relacions comercials amb Ucraïna, amb un volum d'operacions de 151M€, el 0,2% del total d'exportacions de Catalunya l'any 2021.
- Els principals productes exportats el 2021 són: peces de vestir (12,4% del total), maquinària (10,7%), perfumeria i cosmètica (8,7%), vehicles (5,7%) i plàstics (5,3%).
- L'any passat, hi havia 1.910 empreses catalanes que exportaven a Rússia, de les quals 643 ho fan de manera regular. El volum ascendeix a 659,2M€, un 0,8% del total d'exportacions catalanes l'any 2021.
- Catalunya segueix sense vendre ni fruita ni carn de porc en aquest mercat, ja que el veto de Putin als productes europeus continua vigent, però els principals sectors que

03/03/2022

Guerra a Ucraïna: afectacions comercials per a les empreses catalanes

sí que exporten són la roba de vestir (25% del total), la maquinària (12,8%) i els productes de perfumeria i cosmètica (8,8%).

- Efectes en les importacions d'empreses catalanes

Pel que fa a les importacions, l'afectació del conflicte serà més rellevant en les importacions de Catalunya de blat de moro i oli de gira-sol d'Ucraïna, que n'és un proveïdor principal.

- Aquestes afectacions es poden produir per les disrupcions en l'aprovisionament de **cereals** així com l'augment de preus a nivell internacional. Cal tenir en compte que el 35% del blat de moro i el 44% de l'oli de gira-sol que importa Catalunya prové d'Ucraïna. De la mateixa manera, el gas i petroli ucraïnesos són la base per a la producció d'abonaments i fertilitzants per a tot Europa.
- Les disrupcions en el **sector energètic** tornaran a provocar un augment dels preus dels combustibles fòssils i l'encariment de l'energia. El principal producte de les importacions catalanes de Rússia el 2021 són combustibles (69,1% del total), seguit de lluny per residus de la indústria alimentària (4,2%, fonamentalment polpa de remolatxa) i cereals (3,9%). Rússia, però, no és un país molt rellevant per les importacions de Catalunya de combustibles, ja que representen el 5,5% del total importat (5è país proveïdor).

- Principals sancions a Rússia previstes per part de la UE i altres països:

La Comissió Europea, juntament amb Alemanya, França, Itàlia, Regne Unit, Estats Units, Canadà i Japó, ha acordat **suspendre els bancs russos del sistema SWIFT**.

Es tracta del mecanisme *Society for World Interbank Financial Telecommunication*, un codi internacional que facilita al seus socis un servei de missatgeria xifrada per realitzar transferències internacionals de fons. Per tant, aquesta mesura impediria a Rússia la realització de la major part de les seves transaccions financeres bloquejant les seves importacions i exportacions.

- A 02/03/2022 s'ha publicat la llista definitiva dels **set bancs russos afectats** per l'exclusió del SWIFT al Diari Oficial de la UE: Otkritie, Novikombank, Promsvyazbank, Bank Rossiya, Sovcombank, Vnesheconombank, i VTB Bank. No inclou a Sberbank ni a Gazprombank, primer i tercer prestador rus respectivament, perquè a través d'ells es canalitzen les transaccions energètiques per part de la Unió Europea. Sberbank ha abandonat el mercat europeu per l'impacte de les sancions i la fuga de dipòsits.
- A través de sancions financeres es **difícultarà l'accés del sistema financer rus** i del conjunt de la seva economia als mercats internacionals de capitals. Les sancions han posat el focus d'atenció a institucions com Sberbank i VTB, alhora que es limita la capacitat de les entitats russes d'accedir als mercats de capital (UE, EUA, Regne Unit),

03/03/2022

Guerra a Ucraïna: afectacions comercials per a les empreses catalanes

- Es **paralitzen els actius internacionals** del Banc Central de Rússia. Es congelaran les transaccions i serà impossible liquidar actius per part del Banc Central.
 - Es **limiten els passaports daurats** que permeten a ciutadans russos amb un alt poder adquisitiu accedir als sistemes financers europeus. A més, es prohibeix la concessió de visats i es congelen els actius del president Putin i del ministre d'Afers Estrangers Lavrov, així com de membres de l'elit russa.
 - Es vol impedir l'emissió o difusió d'alguns mitjans de comunicació afins al règim de Putin com Russia Today (RT) o Sputnik.
 - Sectors d'hidrocarburs i aeroespacial: la Unió Europea prohibeix la venda, subministrament, transferència o exportació a Rússia de **tecnologies específiques relacionades amb la refinació del petroli**.
 - Totes aquestes sancions provoquen efectes immediats. El **ruble es va desplomar** un 30%, recuperant-se posteriorment fins al 7%. A banda, el Banc Central Rus va pujar els tipus d'interès a un 20% (partint del 9,5 anterior) per contrarestar els efectes d'aquesta depreciació i combatre una major inflació.
 - Les entitats financeres, a data 02/03/2022, tenen **incidències** en la seva operativa amb Rússia.
 - **Bielorússia** va intervenir el 28/02/2022 de forma directa en el conflicte a Ucraïna. Per tant, es contempla aplicar-li sancions que impactaran sobre els seus sectors més importants pel que fa a les exportacions: combustibles fòssils tabac, fusta, ciment, ferro i acer.
 - L'any 2021 es van comptabilitzar 340 empreses catalanes exportadores a Bielorússia, de les que 113 són regulars. El volum d'exportacions va ser de 25,4M€, sent els productes principals peces de vestir, perfumeria i cosmètica i vehicles. Pel que fa a les importacions, el volum va ser de 7,9M€, destacant els mobles, la fusta i els productes químics.
- **Transport de mercaderies i mobilitat de persones**

Les cadenes de subministrament amb connexions amb aquests territoris s'estan veient molt afectades:

- Kiev va ordenar el **cessament d'operacions a tots els ports ucraïnesos** del Mar Negre i el Mar d'Azov. Els ports d'Odessa i Mariupol, principals bases navals d'Ucraïna i punt de sortida de cereals, ferro i acer, respectivament, estan sent atacats.

03/03/2022

Guerra a Ucraïna: afectacions comercials per a les empreses catalanes

- Per la seva banda, Moscou ha suspès la circulació de bucs comercials en el Mar d'Azov fins a nou avís.
 - El transport per carretera està desviant les seves rutes per assegurar la distribució de mercaderies i s'espera un sobrecost en la *supply chain*.
 - A data 01/03/22, les **principals navilieres del món**, MSC y Maersk, han anunciat que deixaran d'acceptar i realitzar enviaments de càrrega fins i des de Rússia, seguint les sancions imposades al comerç local i al·legant que l'estabilitat i la seguretat es veuen compromeses. Això pot provocar una gran afectació en sectors com l'energètic, l'alimentari, el tecnològic i, sobretot, l'automoció. En tots els casos es mantindran els enviaments d'aliments, equips mèdics i humanitaris.
 - La naviliera japonesa Ocean Network Express (ONE) o l'alemanya Hapag Lloyd segueixen mesures similars.
 - Empreses que han d'enviar mercaderies a Rússia estan buscant **rutes alternatives** a través de vies terrestres dels països bàltics.
 - Per part de la Unió Europea i els Estats Units s'endureix el **control de les exportacions** per dificultar l'accés de Rússia a tecnologies punteres i reduir les seves capacitats militars i industrials.
 - La Unió Europea ha prohibit els serveis de manteniment, assegurança i reassegurança relacionats amb béns i tecnologies del sector aeri. Aquesta mesura s'afegeix al **tancament de l'espai aeri per part de la UE** per les línies aèries russes: no podent aterrar, enlairar o sobrevolar territori europeu.
 - A més, s'aplica la prohibició de donar de serveis tècnics i financers a les línies aèries civils russes amb l'objectiu de castigar un dels sectors clau de l'economia i la connectivitat. Cal tenir en compte que tres quartes parts dels avions operats per les línies civils russes es van construir a la Unió Europea, als Estats Units i Canadà.
- **ACCIÓ dona suport a les empreses amb interessos comercials a Rússia o Ucraïna.**
 - El Departament d'Empresa i Treball, a través d'ACCIÓ, dona suport a les gairebé 5.300 empreses catalanes que exporten o tenen filials a Ucraïna o Rússia amb l'objectiu d'ajudar-les a diversificar mercats i trobar països alternatius per comercialitzar els seus productes o serveis.
 - A més, a través de l'**Oficina Exterior d'ACCIÓ a Moscou** es fa un seguiment proactiu i personalitzat de les empreses amb filials als països afectats.

03/03/2022

Guerra a Ucraïna: afectacions comercials per a les empreses catalanes

- Per a qualsevol consulta tècnica les empreses també es poden dirigir a [l'Oficina Tècnica de Barreres a la Internacionalització](#) per rebre una resposta personalitzada.
- Recomanacions d'ACCIÓ per a les empreses que importen o exporten en qualsevol d'aquests països:
 - Mantenir el contacte constant amb clients, importadors, distribuïdors, socis a destí.
 - Conèixer i tenir preparats plans de contingència o actuacions previstes.
 - Fer seguiment dels bancs amb qui es treballa per mesurar-ne l'afectació respecte el SWIFT i les possibles dificultats en els pagaments i cobraments.

Enllaços d'interès

- ARA
[Rússia només representa un 0,8% del comerç exterior català](#)
- EL ECONOMISTA
[¿Habrà desabastecimiento de cereales? Los mercados mayoristas españoles paran sus operaciones tras la tensión en el "granero de Europa"](#)

[La UE cierra su espacio aéreo a Rusia, prohíbe sus medios de comunicación afines y sancionará a Lukashenko por ser "cómplice"](#)

[La UE excluye siete bancos rusos del Swift pero mantiene al primero y tercero más grandes](#)
- El Diario.es
[El cierre de puertos en Ucrania agudiza los problemas logísticos del transporte de mercancías](#)
- BBC
[How badly will Russia be hit by new sanctions?](#)

03/03/2022

Guerra a Ucraïna: afectacions comercials per a les empreses catalanes

- Investing
[Rusia sube los tipos de interés al 20% para impulsar el rublo](#)
- El Mercantil
[La invasión rusa en Ucrania amenaza el comercio de España con ambos países](#)
- La Vanguardia
[Las mayores navieras suspenden el tráfico de contenedores con Rusia](#)
- Expansion
[El banco ruso Sberbank abandona el mercado europeo tras las sanciones y el cierre de sus filiales](#)
- Bloomberg Linea
[La UE busca bloquear a siete bancos rusos de SWIFT, incluido VTB](#)

Nota: Totes les dades tenen finalitat informativa. L'Empresa és manté com l'única responsable per l'ús de la informació i els resultats de la mateixa. És obligació de l'Empresa verificar la informació abans d'utilitzar-la. ACCIÓ no es fa responsable de cap dany causat per l'ús de la informació.

Per a més informació:

Oficina Tècnica de Barreres a la
Internacionalització

Passeig de Gràcia, 129
08008 Barcelona
www.accio.gencat.cat
tradedesk@gencat.cat
93 476 72 86